

Öhman
Fonder

Ansvarsfulla investeringar 2020

ÖHMAN FONDER

Innehåll

- 1 Filosofi
- 2 2020 i korthet
- 5 Långsiktighet
- 6 Att välja bolag med potential
- 8 Att påverka bolag att bli bättre
- 10 Att välja bort bolag som inte presterar
- 12 Tre framgångsrika påverkansdialoger
- 16 Reflektion över 2020
- 17 Öhman Fonders klimatlöfte

”

Om inte det är världens mest attraktiva affärsidé så vet jag inte vad en affärsidé är.

Ola Rollén, vd Hexagon, apropå att vara delaktig i att hitta lösningar på mänsklighetens problem att ha satt sig i en sits med överfiske, en förgiftad atmosfär, smältande isar, stormar och så vidare.

Ekonomikanalen EFN, 5 februari 2021

”

We appreciate the dialogue we have had with Öhman over the last three years. It has motivated us to strengthen our sustainability.

Alfredo Tello, vd Salmones Camanchaca

VIKTIG INFORMATION

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Vi rekommenderar att du läser fondens faktablad och fullständiga informationsbroschyr innan du köper andelar i en fond.

Öhman Fonder.

I framtiden sedan 1906.

Vi är en familjeägd och oberoende kapitalförvaltare vars uppdrag är att skapa största möjliga avkastning till våra kunder. Vi verkar i samklang med den omgivning och den framtid vi alla ska leva i och för oss handlar hållbar kapitalförvaltning om långsiktighet, ansvar och ett aktivt – på djupet engagerat – ägande.

Samtidens och framtidens kapitalförvaltning

Vi är övertygade om att en investerings verkliga värde bestäms av dess underliggande fundamentala förutsättningar för att skapa uthållig lönsamhet och att detta måste ske i samklang med samhälle och omvärld.

Långsiktig lönsamhet kräver uthålliga investeringar och kontinuerligt engagemang: lika aktiva som vi är i vår investeringsprocess, är vi i vårt påverkansarbete och som samtalspartner med kunder, bolag och andra intressenter.

Utöver att skapa bästa möjliga avkastning för våra kunder, vill vi bidra till det samhälle som gör det möjligt för oss att göra goda affärer. Ett ställningstagande där historia och erfarenhet, i kombination med framtidsorienterade medarbetare och metoder, blir en garant för stabil långsiktighet. Vilket i sin tur genererar mesta möjliga värde för alla inblandade. Över tid och under växlande konjunkturer.

Det tar tid att förvalta förtroenden. Men man lär så länge man levererar.

Det faktum att vi enbart arbetar med kapitalförvaltning ger oss ett oslagbart fokus: den specialkompetens som krävs för att leverera robust avkastning och förstklassig service. Det är så vi låter pengarna växa med uppgiften.

Här och nu och för kommande generationer.

Jamal Abida Norling, VD Öhman Fonder

2020 i korthet

Öhman Fonder investerar i tusentals bolag över hela världen. För att uppnå största möjliga positiva påverkan är det viktigt att vi arbetar fokuserat och tillsammans med andra investerare.

Påverkansdialoger bedrivs med bolag som ingår i fondbolagets hela investeringsuniversum, oavsett om vi är investerade i det specifika bolaget eller inte.

För oss innebär en påverkansdialog att det finns ett uttalat syfte och mål. Därmed räknar vi inte samtliga möten och aktiviteter som vi har med ett bolag som en påverkansdialog; utan endast de möten, brev och telefonmöten där vi engagerat försöker påverka bolaget att vidta de åtgärder som vi bedömer som nödvändiga.

545

Dialoger under 2020

- 103 egna dialoger
- 442 dialoger via samarbeten

 USA.....	34 %
 Japan.....	9 %
 Tyskland.....	6 %
 Storbritannien.....	6 %
 Sverige.....	5 %
 Kina.....	4 %

EN PÅVERKANSDIALOG INNEBÄR TRE SAKER:

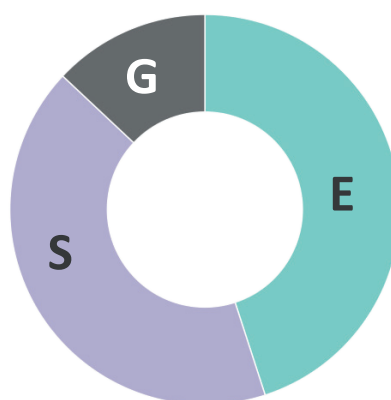
- 1 Strukturerad och tidsbestämd process
- 2 Fastställda tydliga och mätbara mål
- 3 Identifierar ett eller flera fokusområden

Dialoger med bolag sker på tre sätt

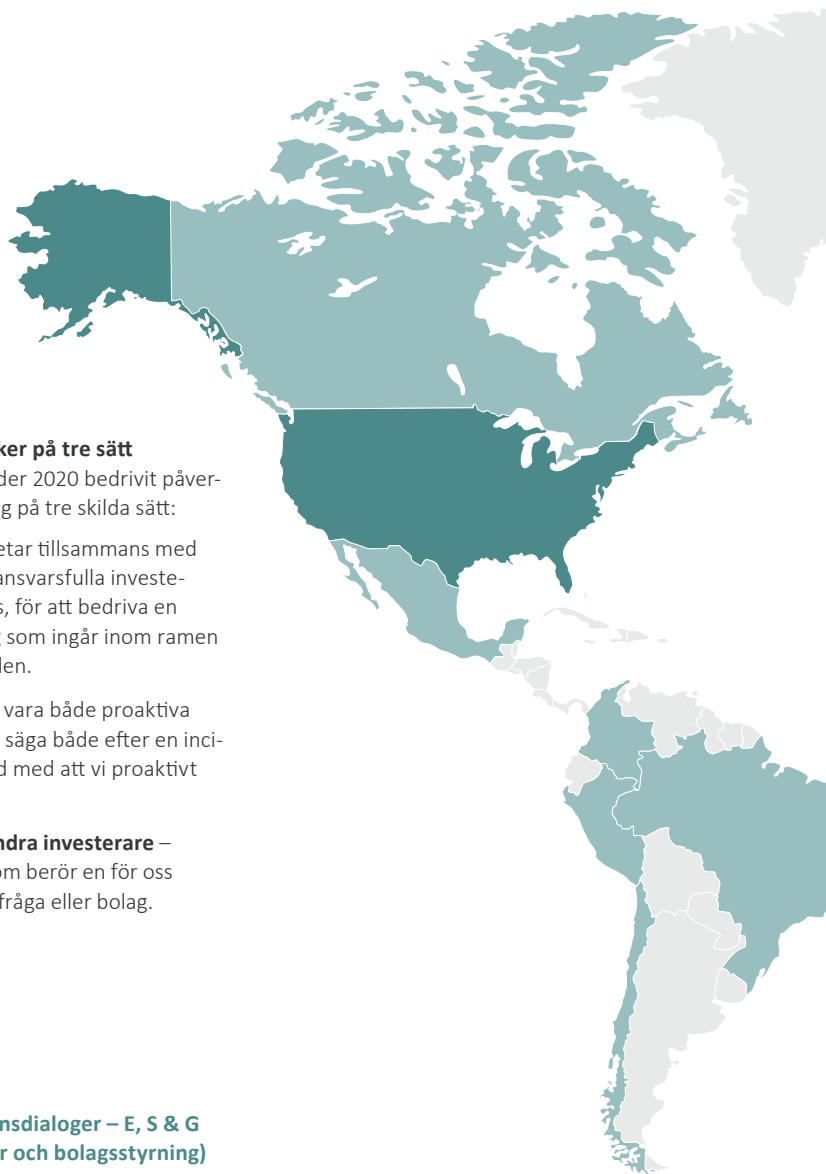
Öhman Fonder har under 2020 bedrivit påverkansdialoger med bolag på tre skilda sätt:

- **Via konsult** – vi arbetar tillsammans med vår rådgivare inom ansvarsfulla investeringar, Sustainalytics, för att bedriva en dialog med de bolag som ingår inom ramen för våra fokusområden.
- **Egna dialoger** – kan vara både proaktiva och reaktiva, det vill säga både efter en incident samt i samband med att vi proaktivt analyserar bolag.
- **I samarbete med andra investerare** – samarbetsprojekt som berör en för oss relevant hållbarhetsfråga eller bolag.

Fördelning av påverkansdialoger – E, S & G (miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning)

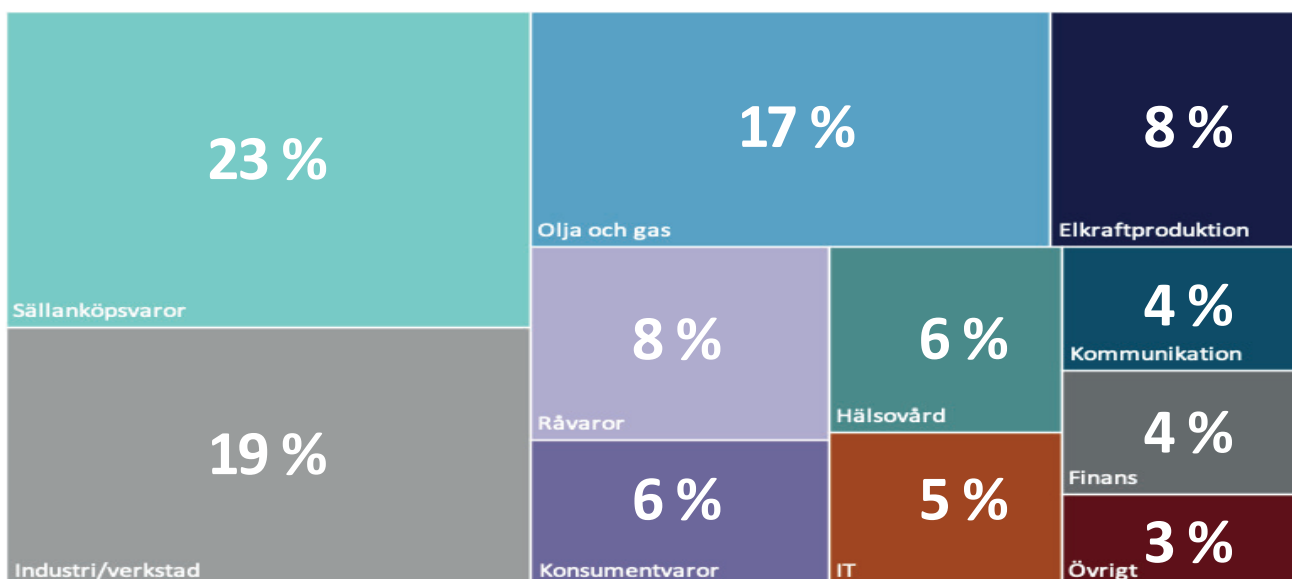
● Miljö, 45 % ● Sociala aspekter, 42 %
● Bolagsstyrning, 13 %

Geografisk fördelning av påverkansdialoger

Branschfördelning – andel påverkansdialoger

Långsiktighet

Att investera med ansvarsfullt ägande som ledstjärna kräver ett långsiktigt perspektiv. Det långsiktiga perspektivet måste också vara förankrat i de bolag som ska ansvara för att driva omställningen till en mer hållbar värld. En ekvation som kan låta enkel, men som i dagens komplexa och många gånger kortsiktiga finansmarknad är långt ifrån självklar.

KONSTEN ATT SE BORTOM NÄSTA KVARTAL

Att investera hållbart kräver långsiktighet. Därför är vi på Öhman Fonder fokuserade på att hitta bolag med en agenda som bidrar till just värdeskapandet bortom nästa kvartalsrapport. Det är lätt att säga när så mycket av marknadens reaktioner och företags beslut idag styrs av kortsiktiga överväganden. Men om vi ska driva en hållbar omställning på riktigt så måste vi bort från kvartalskapitalismen och istället fokusera på de mål som verkligen gör skillnad i ett längre perspektiv. Det kommer gynna såväl bolag som kapitalägare och säkerställa att vi har de bästa förutsättningarna att nå uppsatta klimatmål.

För att skapa värden för våra andelsägare och samhället i stort fokuserar vi därför på bolag som sätter upp långsiktiga mål för sitt hållbarhetsarbete. Det handlar om bolag som investerar i innovation, som bygger upp strukturer för att hantera morgondagens klimatutmaningar och som skapar en organisation som präglas av inkludering och utveckling av talang för att kunna möta dessa utmaningar och transformera dem till möjligheter.

Forskning visar att investerare med ett långsiktigt perspektiv tenderar att överavkasta gentemot marknaden och att bolag som agerar långsiktigt överpresterar i termer av omsättning, vinstutveckling och skapande av nya jobb.¹ Långsiktiga bolag har de bästa förutsättningarna att driva förändring på riktigt, därför måste vi som investerare också tillåta oss att se igenom det kortsiktiga brus som många gånger präglar finansmarknaderna.

ÄR DET LÖNSAMT ATT INVESTERA HÅLLBART?

Men är det verkligen lönsamt att investera hållbart? Akademiska studier har visat såväl att hållbara investeringar överavkastar som att de inte gör det.² Det vi i detta sammanhang ska komma ihåg är att intresset för hållbarhet accelererat kraftigt först under de senaste tio åren och att akademisk forskning ofta behöver långa tidsserier för att dra tillförlitliga slutsatser. Om den överavkastning som setts under vissa perioder kan isoleras just till hållbarhetskomponenten eller inte blir därför behäftat med osäkerhet. Vissa hävdar att det snarare förklaras av att så kallade kvalitetsbolag överpresterat gentemot marknaden på lång sikt och att detta, snarare än ESG, förklarar överavkastningen under studerade perioder.³

Oavsett vilket, är vår övertygelse att kvalitet ofta hänger samman med god ägarstyrning, långsiktiga mål och en förmåga hos bolagen att göra framtidens utmaningar till affärsmöjligheter. Bland dessa bolag finns en överrepresentation av bolag med stark hållbarhetsprofil vilket gör oss trygga i våra bolagsval.

Det ska också understrykas att intresset för bolag som tjänar pengar på hållbarhetsutvecklingen fullständigt exploderat i spåren av coronapandemin. Detta har bidragit till att många hållbara bolag idag handlas till en premie i marknaden. Vi tror inte detta är ett övergående fenomen; det kommer fortsätta.

Hållbarhet är ingen trend utan kommer vara värdefullt under överskådlig framtid och genom att långsiktigt investera i bolag som tar området på allvar, kommer vi bidra till en bättre riskjusterad avkastning till våra andelsägare och samtidigt bidra till en bättre framtid. Ett långsiktigt och engagerat ägande är nyckeln till framgång i detta sammanhang, anser vi.

För att skapa god långsiktig avkastning till våra kunder så använder vi tre angreppssätt i vår bolagsanalys: att välja in bolag som vi tror kommer bli långsiktiga vinnare, att påverka bolag som med hjälp kan bli långsiktiga vinnare och att sälja eller avstå från att investera i bolag som kommer att bli förlorare framöver.

¹<http://www.fcltglobal.org/wp-content/uploads/Making-the-Case-for-the-Long-Term.pdf>

²<https://www.growthepie.net/is-there-really-no-evidence-that-esg-strategies-outperform/>

³ FT: ESG outperformance narrative 'is flawed', new research shows

Att välja bolag med potential

Vi söker aktivt efter investeringsmöjligheter i bolag och branscher som tjänar pengar och som gör gott för miljön. Stor potential ser vi i bolag som möjliggör en positiv förändring och som redan idag är mer lönsamma än konkurrenterna just tack vare sitt hållbarhetsarbete.

MEGATRENDER OCH TEMAN

För att kunna bedöma vilka som blir långsiktiga vinnare så måste vi ha en uppfattning om framtiden. När framtidsspanare tittar på trender eller rörelser så är det olika trender de bedömer och de ser lite olika ut. Till skillnad mot kortlivade flugor där tajming är avgörande för att kunna investera framgångsrikt kan megatrender vara lättare att förutse och då spelar tajming en mindre roll. Om inte megatrenden slår igenom på förväntat vis detta år så kan den bli aktuell nästa år eller året därpå.

När vi investerar med megatrender som grund, så väljer vi några investeringsteman som bakgrund till våra investeringar. Det här brukar kallas en tematisk förvaltningsansats. Teman som vi använder i våra investeringar är bland annat miljöteknik och klimat med undertrenderna förnyelsebar energi och energiomställning samt teknik i hälsa.

MILJÖTEKNIK – EN TREND I MEDVIND

Miljöteknik och klimat är en stark fundamental trend som bland annat stöds av att många länder på allvar fasar ut fossila bränslen. Efterfrågan på ny miljöteknik kommer i allt högre utsträckning från näringslivet och inte enbart från konsumenter. Vi kan bland annat se att många av de stora techbolagen har satt höga klimatmål. Microsoft har exempelvis som mål att vara klimatnegativa 2030 och före år 2050 ska bolaget ha reducerat all historisk koldioxid de orsakat sedan starten 1975.

Exempel på bolag som gynnats av trenden miljöteknik och klimat som vi har valt in till våra portföljer:

Hexagon

Den svenska storbolagslistans mest spännande företag som har befintliga lösningar

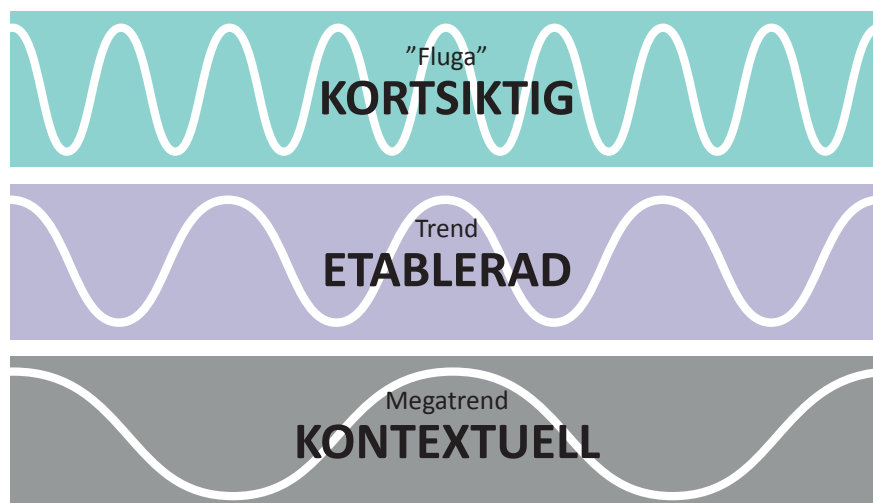
för industrieffektivisering, säkerhet och mobilitet satsar nu en miljard på hållbar energi. I det nya dotterbolaget R-evolution ska Hexagons teknik används för att effektivisera solcellsparker och produktionen av förnyelsebar energi.

I-Tech

I-tech har vidareutvecklat och kommersialiserat en substans, Selektope, som kraftigt minskar havstulpantillväxten på fartygsskrov och andra undervattensstrukturer. Marin påväxt på fartygsskroven ökar friktionen mot vattnet vilket leder till högre bränsleförbrukning.

Nibe

Värmepumpsbolaget Nibe liknar utvecklingen mot det hållbara, energieffektiva, fossilfria och uppkopplade samhället vid en lavin som inte går att stoppa. Detsamma går

att säga om bolagets utveckling de senaste åren. Framöver kan flera år med ökad efterfrågan på energieffektiva värmepumpar i Europa vänta, delvis driven av statliga subventioner och uppdragsprogram.

ENERGIOMSTÄLLNING – EN LADDAD TREND

För att klara omställningen till en koldioxidneutral värld, i linje med Parisavtalet och allt fler länders/regioners uttalade ambitioner, så krävs stora investeringar i förnyelsebar energiframställning.

Exempel på portföljbolag inom förnyelsebar energi och energiomställning:

Alfen

Det holländska bolaget Alfen är stora på tekniska lösningar för smarta elnät och laddstolpar för elbilar.

Ballard Power

Teknikledande inom bränsleceller och framför allt nyckelkomponenten (MEA) till så kallade PEM-bränsleceller, som är störst på bränsleceller för mobila applikationer. Ballards fokus är på tunga transporter som bussar, lastbilar, tåg och fartyg, de segment som vi tycker är intressantaste för vätgas. Bränsleceller kommer att vara en viktig del av att sänka koldioxidutsläppen när vätgasen kommer från förnyelsebara källor.

Iberdrola

Iberdrola är en av världens största utvecklare av förnyelsebar energi. Bolaget har starka positioner såväl i Nord- och Sydamerika som i Europa när det gäller förutsättning för utbyggnad av sol- och vindkraft, och en tydlig strategi för hur de ska vara med och lösa klimatkrisen.

SolarEdge Technologies

Bolaget har ett komplett sortiment av växelriktare och effektoptimerare som kommer väldigt starkt på marknaden. Med en effektoptimerare kan man utvinna mer energi ur sin solcellsanläggning och styra/övervaka varje cell för sig. För att världen ska ha en möjlighet att nå Parisavtalets klimatmål så kommer storskaliga installationer av solkraft krävas världen över.

Att påverka bolag att bli bättre

Vi stöter ständigt på utmaningar när vi arbetar med att hitta vinnare bland bolagen. Det kan handla om bolag där vi ser potential men där bolaget idag inte har fått utväxling på sin affärsidé eller där hållbarhetsarbetet är eftersatt. Då kan det vara värt att investera i bolaget och genom dialoger påverka dem i rätt riktning.

Det kan också handla om bolag i våra fondportföljer vars framtidspotential vi i stort eller smått tappat tron på. Då har vi två val, antingen att påverka bolaget att bli bättre eller sälja av innehavet.

När det gäller våra portföljbolag kan vi hjälpa bolagen framåt genom att påverka dem på en eller flera nivåer med ett eller flera fokus för att komma framåt. På en strategisk nivå kan vi delta i arbetet att tillsätta ny styrelse och vi kan driva frågor på bolagsstämmor. När det gäller mer operativa frågor så tar vi kontakt med bolag och initierar dialoger med dem och i pandemifria tider så genomför vi också besök hos bolagen. Vårt arbete för att påverka bolag gör vi emellanåt själva och emellanåt tillsammans med andra investerare.

Eftersom denna skrift främst handlar om vårt hållbarhetsarbete så ska vi beskriva ett par exempel på dialoger med syfte att påverka bolag med fokus på deras arbete med hållbarhet.

AAK

Under året har vi och en annan investerare ansvarat för en dialog med portföljbolaget AAK där vi även företrätt andra investerare genom UN PRI. Dialogens primära fokus var inköp av palmolja och hur bolaget arbetar för att förhindra avskogning i sin leverantörskedja.

Vid våra möten med bolaget framförde vi våra förväntningar på att bolaget skulle anta ambitiösa klimatmål och prioritera att arbeta för att spåra sina inköp till plantage. AAK har nyligen presenterat nya mål för hållbara inköp, bland annat att inköpen ska vara 100 procent verifierat avskogningsfria och att uppnå 100 procent spårbarhet till plantage till år 2025. Bolaget har även meddelat att de kommer börja använda satellitmonitorering för att få bättre data och kunna bevaka samt förhindra eventuell avskogning i leverantörsledet. Detta är ett steg i rätt riktning och nu vill vi se att bolaget agerar i enlighet med sin handlingsplan

för att lyckas uppnå dessa mål. AAK har även åtagit sig att sätta vetenskapligt baserade klimatmål, vilket vi också bedömer positivt. Dialogen fortsätter under 2021, då vi även kommer öka vårt fokus på de sociala aspekterna.

Stolt-Nielsen

I samband med att vi investerade i shipping-bolaget Stolt-Nielsen noterade vi deras bristfälliga klimatrapportering. Eftersom shipping är en högriskbransch bedömde vi att bolaget inte har en tillräcklig hantering av sina väsentliga hållbarhetsrisker. Vid möte med bolaget framförde vi våra förväntningar på förbättrad rapportering, bland annat publik CO2-utsläppsdata, av sina intensitetsmätt, sin målsättning och att de sätter klimatmål i linje med IMO:s (International Maritime Organization) mål om att minska utsläppen med 50 procent till år 2050. I samband med årsredovisningen 2020 så publicerade Stolt-Nielsen nya klimatmål för sin verksamhet och redovisade utsläpp, vilket vi bedömer positivt och som ett steg i rätt riktning.

Swedbank

Vi förväntar oss att alla våra portföljbolag ska följa internationella riktlinjer och att de ska arbeta systematiskt för att förhindra regelbrott. Vi har engagerat oss i en dialog med Swedbank för att få en bättre förståelse för deras arbete mot penningtvätt (AML, Anti-Money Laundering-arbete) och deras bolagsstyrning. Dialogen inleddes 2018 efter att det framkommit uppgifter om omfattande penningtvätt i Danske Banks baltiska verksamhet. Eftersom Swedbank också hade en betydande verksamhet i Baltikum valde vi att initiera en proaktiv dialog med banken, då vi ansåg att risken var stor att fler nordiska banker skulle dras in i penningtvättshärvan.

Att Swedbank redan i februari 2018 hade fått böter och varningar från bland annat den lettiska och litauiska centralbanken för brister i bankens interna AML- och kontrollsystem bedömde vi som en varningssignal och i samband med tv-programmet Uppdrag Granskning framkom nya uppgifter om Swedbanks involvering i penningtvätt.

Öhman Fonder har som ett resultat av dessa uppgifter placerat Swedbank under observation från augusti 2020 med följd att våra fonder inte fått göra nya investeringar i Swedbanks aktier eller obligationer. Vi kommer fortsätta vår dialog med banken för att bedöma om deras åtgärder är tillräckliga. Vi har frågan om investeringar i Swedbank under övervägande.

Veoneer

Veoneer är en världsledande underleverantör till bilbranschen som designar, tillverkar och säljer avancerad programvara, hårdvara och system för passagerarskydd och körassistanssystem. När bolaget noterades på Stockholmsbörsen 2018 genom en avknoppning från Autoliv, var hållbarhetsarbetet utvecklat och väldigt begränsat. Vi har sedan dess haft en regelbunden dialog för att hjälpa Veoneer utveckla och implementera en hållbarhetsstrategi och vi har uttryckligen påpekat att vi vill att bolaget hållbarhetsrapporterar i enlighet med en internationell standard. Under 2019 sjösatte Veoneer ett hållbarhetsprogram som vidareutvecklades 2020 och kompletterades med klimat som ett fokusområde med målsättningen att minska koldioxidutsläppen genom hela bolagets värdekedja. Veoneer publicerade en hållbarhetsrapport för 2020 i enlighet med den vedertagna rapporteringsstandard GRI. Trots de positiva stegen så finns det fortfarande områden som Veoneer kan förbättra. Därför kommer vi fortsätta prata med dem, bland annat avseende mänskliga rättigheter i leverantörskedjan samt integritetsfrågor.

ICA

Under 2020 fortsatte vi vår dialog med ICA som vi påbörjade 2018. Målet med dialogen är att ICA ska förbättra sina inköpsrutiner och hantering av sociala

risker i leverantörskedjan för att eliminera risken för barnarbete och slavarbete. ICA har över 5 000 leverantörer och många av dem verkar i länder och regioner med extrem fattigdom där slav- och tvångsarbete fortfarande är ett stort problem. Att människorna som jobbar i jordbruk och fabriker blir rättvist behandlade och får en lön de kan leva på är en förutsättning för att komma till rätta med problemet. ICA sjösatte under 2020 en genomgripande riskbaserad analys av risker kopplade till mänskliga rättigheter i den svenska verksamheten. Analysen bygger på FN:s riktlinjer för företag och mänskliga rättigheter och omfattar flera olika frågeställningar, bland annat levnadslöner. Det här är något som vi under 2021 kommer vi att utvärdera och följa upp.

Securitas

Securitas är en av Sveriges största arbetsgivare med 370 000 anställda i 57 olika länder. De erbjuder säkerhetslösningar så som stationär bevakning, mobil bevakning, fjärrbevakning och elektronisk säkerhet. Sociala frågor är Securitas stora hållbarhetsutmaning – fackliga rättigheter och mänskliga rättigheter. Eventuella konflikter som uppstår i samband med en bevakning kan eskalera och i värsta fall leda till brott mot mänskliga rättigheter och bolaget kan bli ärende för polisär utredning och stämning. Tar man också i beaktande Securitas ökande användning av elektronisk övervakning, finns en tilltagande risk för integritetsbrott.

Efter att under två års tid misslyckats med att få till stånd en dialog med Securitas om deras arbete med mänskliga rättigheter har vi bestämt att avsluta dialogen med dem. Deras bristfälliga arbete med att hantera de höga sociala riskerna och ovilja till dialog har bidragit till att vi avyttrat de innehav vi haft i våra fonder.

ALLVARLIGA BROTT MOT MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I XINJIANG

I Kinas västligaste region Xinjiang pågår en förföljelse av den muslimska minoritetsbefolkningen uigurer. Sedan 2017 har mer än en miljon uigurer tvångsplacerats i omskolningsläger och i fabriker och arbetsläger i Xinjiang, bland annat tvingas 500 000 uigurer skörda bomull varje år. Xinjiang är viktigt för företag på flera olika sätt. Bland annat så kommer 20 procent av världens bomull från Xinjiang. Dessutom kommer närmare 45 procent av solcellsbranschens viktigaste insatsvara polysilikon från Xinjiang. Eftersom det är en risk för våra portföljbolag har vi bestämt att engagera oss för att förstå hur företagen hanterar risken.

Vi deltar aktivt i en arbetsgrupp som drivs av PRI och Investor Alliance for Human Rights. Det innebär att vi stödjer och deltar i dialoger med 43 företag i framför allt textil- och tech-branschen. Alla bolag har pekats ut för att ha koppling till Xinjiang.

Under 2020 har vi också haft egna dialoger med några svenska och nordiska bolag för att säkerställa huruvida företagen tar sitt ansvar och säkerställer att tvångsarbete inte förekommer i deras verksamhet (egen och leverantörer).

Eftersom frågan om företag och mänskliga rättigheter är väldigt politiskt laddad och känslig väljer vi att inte publicera namn på de företag vi pratar med. Men vi bedömer att de företag vi pratat med har hanterat problematiken i Xinjiang på ett tillfredsställande sätt. Några av dem har vidtagit konkreta åtgärder för att begränsa risken för tvångsarbete, vilket vi ser mycket positivt på.

Att välja bort bolag som inte presterar

I arbetet för att skapa långsiktig avkastning för kunderna är det inte bara viktigt att köpa rätt bolag, det gäller också att inte köpa fel bolag. När vi analyserar vilka bolag som kan få problem att leverera god avkastning på lång sikt så handlar det lika mycket om bristfälliga affärsmodeller som att bolagen är starkt beroende av ändliga resurser, när råvaror som behövs för verksamheten en dag kommer ta slut. Bolagen kan också vara beroende av produkter och tjänster som ger negativa bieffekter för mänskligheten eller planeten.

Vi avstår från att investera i den ovan beskrivna typen av bolag och vi säljer av bolag från våra portföljer om bolagen ändrar sin affärsverksamhet så att deras långsiktiga avkastning kommer att påverkas negativt av skäl som anges ovan.

Vi lanserade vår första hållbara fond redan på 1990-talet och då avstod den från investeringar i bolag som bröt mot internationella konventioner eller producerade tobak. Sedan dess har vi identifierat fler branscher med begränsade möjligheter att lämna god långsiktig avkastning exempelvis alkohol, hasardspel och cannabis. På vår hemsida kan du tydligt se vilka branscher våra fonder väljer bort.

Att välja bort bolag från en portfölj ger effekter på avkastningen; hur kan dessa effekter se ut kortsiktigt och långsiktigt? En närmare titt på våra marknadsfonder som ger bred exponering mot olika regionala marknader, i förhållande till deras

jämförelseindex kan ge vägledning. Våra marknadsfonder väljer bort branscher som vi inte bedömer har en långsiktigt uthållig avkastning, exempelvis bolag som arbetar med fossila bränslen. När vi jämför våra fonder utan fossilt innehav med ett index som har fossila innehav kan vi se vad skillnaden blir i avkastning.

Våra fonder som redan under 2018 valt bort att investera i bolag som utvinner fossila bränslen har gett ett positivt bidrag på mer än 2,6 procent (i något fall tog vi bort fossilt redan 2017, se tabellen nedan) och den positiva effekten under 2020 var mer än 1,5 procent i snitt. Det har alltså varit en lönsam affär för våra kunder att ha fonder utan fossila tillgångar. Detta förklaras dels av att fossila bolag alltmer blivit "strandsatta" tillgångar, alltså tillgångar som få vill investera i. En annan förklaring är mer kortsiktig och handlar om att pandemin under 2020 lett till

mindre resande och färre transporter.

Det finns också fall när våra exkluderingar på kort sikt leder till negativa effekter för fondernas avkastning. Om vi tittar på hur de exkluderingar som inte avser fossila bolag påverkat fonderna så kan vi se att dessa exkluderingar också har medfört ett positivt värde för fonderna, förutom när det gäller de två marknadsfonderna avseende svenska marknaden. Förklaringen är att bolaget Evolution Gaming exkluderats. Bolaget har exkluderats som underleverantör till bolag som sysslar med online-casinos och andra hasardspel, vilket är en bransch vi bedömer kommer att ha svårt att erbjuda en långsiktig hållbar avkastning. Men under 2020 gick Evolution Gaming mycket starkt och steg närmare 200 procent. Bolaget ingår i Stockholm Benchmark Cap Index.

Fond	Full hållbarhet sedan	Fossilt hållbarhetsbidrag
Etisk Index USA	2018-05-31	4,09 %
Etisk Index Europa	2018-05-31	2,37 %
Etisk Index Japan	2018-05-31	1,28 %
Etisk Index Pacific	2018-05-31	2,11 %
Etisk Index Sverige	2018-05-31	0,63 %
Etisk Emerging Markets	2018-10-31	3,49 %
Global Marknad Hållbar	2017-10-31	3,53 %
Sverige Marknad Hållbar	2017-06-30	-0,10 %
Genomsnittligt kapitalviktat hållbarhetsbidrag	2018	2,64 %

Fond	Full hållbarhet sedan	Etiskt hållbarhetsbidrag
Etisk Index USA	2018-05-31	0,64 %
Etisk Index Europa	2018-05-31	0,24 %
Etisk Index Japan	2018-05-31	1,30 %
Etisk Index Pacific	2018-05-31	0,58 %
Etisk Index Sverige	2018-05-31	-2,02 %
Etisk Emerging Markets	2018-10-31	0,61 %
Global Marknad Hållbar	2017-10-31	1,01 %
Sverige Marknad Hållbar	2017-06-30	-2,02 %
Genomsnittligt kapitalviktat hållbarhetsbidrag	2018	-0,03 %

Tre framgångsrika påverkansdialoger

Öhman Fonder har under de senaste tre åren valt att engagera sig inom tre fokusområden. Genom detta fokus har vi haft bättre förutsättningar för att systematisera vårt arbete och uppnå resultat i vårt påverkansarbete. I två av fokusområdena har vi jobbat tillsammans med andra investerare och samarbetet har då letts av vår rådgivare inom ansvarsfulla investeringar, Sustainalytics. Ett område har vi drivit helt på egen hand.

Nedan redovisar vi ett par avslutade projekt och kan konstatera att de överlag levererat positiva resultat med flera framgångsrika dialoger. Men vi kan också konstatera att vårt jobb måste fortsätta, det finns mycket kvar att göra för att bolagen ska hantera de hållbarhetsutmaningar de står inför. En sak har vi lärt oss – att påverkansdialoger fungerar.

De framgångsfaktorer vi identifierat för lyckade dialoger är:

- Att få till ett bra samarbete med andra engagerade investerare.
- Att visa förståelse för bolagens situationer och utmaningar.
- Att ständigt driva dialogerna framåt och hitta sätt för företagen att dela kunskap.

MILJÖ:
Hållbara
proteinkällor

SOCIALA ASPEKTER:
Mänskliga rättigheter
i leverantörsledet

BOLAGSSTYRNING:
Företags påverkan på
klimatlagstiftningen

Nu tittar vi framåt och under hösten 2021 presenterar vi våra framtida fokusområden för vårt påverkansarbete.

Hållbara proteinkällor

– Hållbart fiske

År 2050 beräknas världens befolkning att uppgå till över tio miljarder människor. Med en växande befolkning kommer också en växande efterfrågan på mat i allmänhet och i synnerhet på protein som spelar en viktig roll i vår kost. Världen över måste vi utveckla sätt att möta detta proteinbehov samtidigt som vi hanterar riskerna avseende klimatförändringar och livsmedelssäkerhet. Öhman Fonder har bedrivit dialoger med ett par stora aktörer i fiskbranschen för att få dem att förbättra arbetet med ansvarsfullt fiske.

Öhman Fonder har under tre år drivit projektet Sustainable Seafood Engagement. Projektet har syftat till att stärka fiskeaktörernas arbete att hantera miljömässiga risker relaterade till fiske och akvakultur som överfiske, biodiversitet, energikonsumtion och förekomst av kemikalier och antibiotika samt öka transparensen kring detta. Sedan dialogerna påbörjades i början av 2018 har vi hållit 28 möten med de sex bolagen vi har fokuserat på och via vår maildialog har över 150 mail har skickats. Bolagen har över lag varit öppna och intresserade av att föra en dialog med oss, vilket vi bland annat kan avläsa i de positiva resultaten.

Om vi ser tillbaka på de tre år som har gått sedan vi påbörjade projektet är det tydligt att bolagen har gjort framsteg när det gäller att främja hållbart fiske – både på policynivå och när det gäller konkreta aktiviteter. Vi har under åren mätt bolagens utveckling med hjälp av sex indikatorer:

- Hantering av leverantörsledet
- Spårbarhet
- Transparens
- Riskhanteringssystem
- Policy för hållbart fiske
- Intressentdialog

Sedan dialogerna påbörjades har bolagen uppfyllt 71 procent av indikatorerna, vilket är en förbättring med 82 procent sedan start. Så klart har vissa bolag gjort större framsteg än andra – det bästa bolaget har uppfyllt 92 procent av indikatorerna och

det som gjort minst uppfyllde 33 procent.

När vi utvärderar dialogerna och tittar på hur indikatorerna har utvecklats så kan vi dela upp bolagen i tre läger:

- Ledande företag som har en tydligt uttalad strategi för hållbart fiske, kombinerad med en robust riskbedömningsprocess och ambitiös strategi för att utveckla arbetet. Det är innovativa företag som hittar banbrytande lösningar som till exempel alternativa icke-animaliskt foder och icke-medicinska behandlingar. De har också robusta spårbarhetssystem på plats.
- Företag på mellannivå som har tagit fram strategier för att utveckla sitt arbete för hållbart fiske. Dock saknar de viktiga delar och det finns luckor när det gäller deras riskhantering.
- Företag som släpar efter har en ambition för hållbart fiske, men kan inte presentera någon plan för hur arbetet skall gå till och saknar i all väsentlighet riskhanteringssystem.

De bolag som redan 2018 hade ett ledande arbete har tagit ytterligare steg och förbättrat sig. Vad som kännetecknar dessa bolag är att de har höga ambitioner för att hållbarhetscertifiera sin produktion, att de adresserat klimatförändringar och att de jobbar tillsammans med branschkollegor för att hitta gemensamma lösningar.

ETT EXEMPEL PÅ EN FRAMGÅNGSRIK DIALOG: SALMONES CAMANCHACA

En av de mest framgångsrika dialogerna vi haft är med det bolag som förbättrat sig allra mest, chilenska bolaget Salmenes Camanchaca. När vår dialog med företaget inleddes uppfyllde företaget inte någon av indikatorerna, men när vi nu avslutar projektet har Salmenes Camanchaca inte bara antagit en ambitiös strategi utan också utvecklat en omfattande plan för genomförande. Salmenes Camanchaca har under vårt projekts alla år varit lyhörd och mottagligt för rekommendationer om hur det kan utveckla sitt arbete. Några höjdpunkter från deras arbete:

- De har antagit en policy för hållbart fiske som är i enlighet med internationell standard.
- De har genomfört en riskbedömning av hela sin verksamhet.
- Deras arbete inkluderar hela leverantörskedjan.
- Salmenes Camanchaca har målet att 100 procent av deras verksamhet ska skötas i enlighet med ASC Standarden.
- De har inrättat en hållbarhetskommitté som har det övergripande ansvaret för detta arbete och har anställt en hållbarhetschef som ska leda arbetet.

”
We appreciate the dialogue we have had with Öhman over the last three years. It has motivated us to strengthen our sustainability.

Alfredo Tello, vd Salmenes Camanchaca

Mänskliga rättigheter i leverantörsledet

Under vägen från produktion till konsumtion passerar varor många mellanhänder i långa och komplexa leverantörskedjor. När bolag outsourcar sin produktion kan det leda till en situation där man saknar inblick i människors arbetsförhållanden längre ned i leverantörsledet och är omedveten om att slav- och tvångsarbete fortfarande är ett problem. 2017 var uppskattningsvis 152 miljoner barn involverade i barnarbete.

Öhman Fonder har sedan 2018 bedrivit dialog med ett antal stora bolag i livsmedelsbranschen med målsättningen att bolagen ska förbättra sina inköpsrutiner och hantering av leverantörskedjan för att utrota barnarbete och slavarbete.

Öhman Fonder är en av initiativtagarna bakom ett treårigt samarbetsprojekt tillsammans med andra investerare, Food Supply Chain Engagement, som inleddes 2018 och som nu har avslutats. Totalt har 20 bolag bjudits in till påverkansdialog och målet har varit att främja och stärka livsmedelsindustrins och detaljhandelns respekt för arbetsrätt i sina leverantörskedjor. Samarbetsprojektet har särskilt syftat till att stärka bolagens arbete mot tvångsarbete och barnarbete samt arbetat för en ersättning till jordbruksarbetare och

småbönder som täcker deras grundläggande behov som bostad, mat, sjukvård och skola. Sedan början av 2018 har 75 möten hållits med de inbjudna bolagen och maildialogen omfattar mer än 600 mail. Bolagen har visat på en generell öppenhet och vilja att föra en dialog med oss investerare.

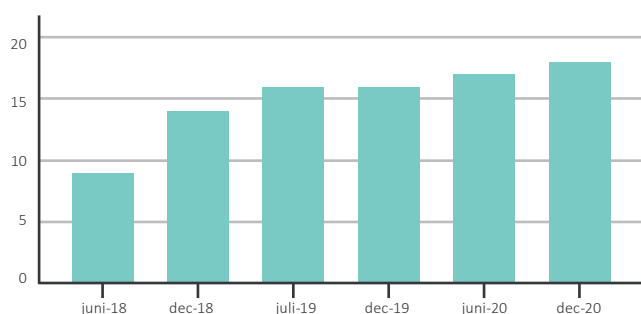
När vi nu sammanfattar dialogerna kan vi konstatera att det är en stor spridning mellan de bästa bolagen som uppnått 90 procent av våra indikatorer och de som ligger sämre till i utvecklingen och bara har uppnått 40 procent av indikatorerna. En av indikatorerna har samtliga bolag uppfyllt: de har en policy för att hantera mänskliga rättigheter i leverantörskedjan. Den indikator som förbättrats mest under projektets tre år är att bolagen i högre utsträckning har utvecklat processer för att löpande identifiera och utvärdera risker kopplade till mänskliga rättigheter.

En grundorsak till att barnarbete och slavliknande arbete förekommer är fattigdom. Investerargruppen har lagt extra kraft på att få företagen att hantera denna orsak genom att uppmuntra dem att utveckla program för att säkerställa att de småskaliga bönderna får en inkomst som de kan leva på. När vi började med dialogerna fanns det

ett intresse för denna fråga och vi har sett det växa under projektets gång.

När vi inledde projektet 2018 fanns bara ett fåtal lagkrav om företag och mänskliga rättigheter på plats. Men det juridiska landskapet har förändrats och nu ser vi hur flera länder har antagit lagar och krav på tillbörlig aktsamhet. Den mest intressanta utvecklingen är dock den lagstiftning inom området som just nu utvecklas i EU och som sannolikt träder i kraft under 2021. Så även om projektet har avslutats kommer mänskliga rättigheter bli en allt viktigare fråga för företag att hantera och för oss som investerare att agera på.

GENOMSnittlig POÄNG ÅR FÖR ÅR

Företags påverkan på klimatlagstiftningen

– policy lobbying

Medan allt fler företag tydligt har uttryckt stöd för en klimatvänlig politik och spelar en konstruktiv roll i politiska diskussioner, är samtidigt många bolag också medlemmar i branschorganisationer, tankesmedjor och andra tredjepartsorganisationer som motarbetar klimatarbetet.

Öhman Fonder har under tre år bedrivit dialog med ett antal svenska bolag med målsättningen att bolagen ska:

- Identifiera samtliga klimatpolitiska engagemang som företaget har, direkt eller indirekt
- Bedöma huruvida engagemangen är anpassade till företagets ställning avseende klimatförändringar
- Bedöma huruvida bolagets engagemang stöder kostnadseffektiva politiska åtgärder för att mildra klimatrisker

Öhman Fonder har ställt sig bakom Investor Expectations on Corporate Climate Lobbying. Målsättningen med projektet har varit att bolag ska stödja en politik

som syftar till att mildra klimatriskerna och utveckla styrprocesser som säkerställer att allt direkt och indirekt politiskt engagemang är i enlighet med bolagens ställningstaganden avseende klimatet och Parisavtalet

Vårt fokus har varit svenska bolag som är medlemmar i amerikanska branschorganisationer som har dokumenterat arbete för att bromsa lagstiftningsprocessen. Utöver att ha egen dialog med svenska bolag har vi deltagit i olika internationella investerarinitiativ. I ett av dessa initiativ deltog totalt över 200 investerare med ett totalt förvaltat kapital på 6,5 biljoner dollar. Tillsammans nådde vi ut till 47 amerikanska bolag. I investerarnas kommunikation med bolagen har vi uttryckt våra förväntningar på bolagen när det gäller politisk lobbying inom klimatområdet. Vi har även agerat tillsammans med andra investerare inom Climate Action 100+ där vi deltog i en riktad aktivitet till 54 europeiska bolag.

Vi får sakta men säkert mer gehör för våra frågor men det finns fortfarande

mycket kvar att önska när det kommer till bolagens öppenhet och transparens. Frågan är viktig eftersom behovet är stort för en internationell klimatpolitik som främjar en hållbar utveckling.

Ett av de bolag som vi har haft dialog med är AB Volvo. Vi påbörjade dialogen 2015 och kan nu glädja oss åt att Volvo vidtagit flera av de viktiga åtgärder vi önskat. I sin senaste årsrapport, avseende år 2020, har de förtydligat att det är styrelsen som har bestämt de principer som ska styra Volvos påverkansarbete och till de styrande principerna har de adderat Parisavtalet. Allra viktigast är att de nu initierat en intern utvärdering för att identifiera om de är medlem i någon organisation som agerar i strid med Volvos ställningstagande och denna utvärdering ska vara klar under 2021. Volvo är det svenska bolag som kommit allra längst och som tar frågan om sin påverkan på politiska processer på allvar. Vi kommer fortsätta dialogerna med de andra svenska bolagen och hoppas att fler skall följa Volvos exempel.

Reflektion över 2020

Året 2020 har fått många olika epitet – ett unikt år, ett ovanligt år, ett speciellt år. Allt bottnar naturligtvis i corona-pandemin. Men det är få saker som är så ovanliga, speciella eller unika så att de inte kan inträffa igen. Det gäller även pandemier, så sannolikheten är stor för att det kommer fler unika, ovanliga och speciella år. Kan vi vara bättre förberedda nästa gång?

Trots att forskare i flera år varnat för att coronavirus sannolikt skulle kunna orsaka ett globalt hälsionödläge, var läkemedelsindustrin liksom samhället i stort, dåligt förberedda för Covid-19-pandemin.

Innan pandemin tog fart var forskningen och utvecklingen av vaccin extremt begränsad. Men när pandemin slog till fylldes snabbt forskningsportföljerna av experimentella läkemedel och vacciner för att behandla coronavirus. Samtidigt kan vi konstatera att forskningsinsatserna om andra framväxande infektionssjukdomar fortsätter vara alarmerande låga.

De stora forskningsbaserade läkemedelsföretagen har en avgörande roll att spela för att förbereda samhället för nästa pandemi. När akademisk forskning och små bioteknikföretag kan bana väg för nya forskningsidéer, är stora företag avgörande för att säkerställa snabb utveckling, produktion och tillgång.

Många stora företag har axlat denna roll som svar på Covid-19, vilket resulterat i utveckling och distribution av vacciner på rekordtid. Men det var först när möjligheter till betydande intäkter visade sig i och med att förmögna länder drabbades, som arbetet kom i gång på allvar.

Men alla pandemier kommer inte skapa en så pass betydande marknad för nya produkter och utan ett varaktigt samhällsengagemang från de stora läkemedelsföretagen riskerar världen att förbli oroväckande sårbar för pandemier och epidemier, särskilt de som främst drabbar låginkomstländer. Forskningen kring hotande infektionssjukdomar är koncentrerad till ett fåtal företag. Av de 20 största globala läkemedelsbolagen var det 17 som under 2020 forskade om coronaviruset i 63 projekt, under 2018

var det inga. Nio företag riktar in sig på andra hotande sjukdomar i 13 projekt. Dessa sjukdomar kan vara de nästa som får dödstalen att stiga och som bromsar den globala ekonomin. De potentiella sjukdomarna spelar större roll än någonsin i dagens sammankopplade värld som ger virus ökade spridningsmöjligheter med ett jetplans hastighet, vilket ökar risken för framtida pandemier.⁴

Arbete för att förbereda för, och förebygga framtida pandemier finns men är alldeles för begränsat, delvis på grund av ett svagt engagemang från de stora läkemedelsbolagen. Men också för att det är enormt resurskrävande att forska fram nya vacciner. Lärdomen av Covid-19 är att det krävs ett utökat samarbete mellan privat och offentlig sektor, vilket måste omfatta företag som kan skala upp produktion och säkerställa leverans på global nivå utan att störa befintlig verksamhet. Vacciner tar minst ett år att utveckla. Forskning och utveckling måste påbörjas innan epidemier bryter ut för att det ska vara möjligt att snabbt begränsa pandemiutbrott.

För att få slut på en pandemi måste vacciner utvecklas och fördelas rättvist så att människor i låg- och medelinkomstländer inte ohjälpligt hamnar sist i kön eller lämnas kvar helt och hållet. Den eftersläpningen i tillgång till corona-vaccin vi nu ser i fattiga länder, trots omfattande offentlig finansiering, tyder på att läkemedelsföretagen måste göra mer. Det handlar om ett långsiktigt engagemang för att investera i mer forskning och utveckling, rättvis distribution integrerad i affärsmodellerna och kanske även flexibilitet när det gäller att dela immateriella rättigheter.

Öhman Fonder har varit med i Access to Medicine initiativet sedan 2014.

Tillsammans med mer än hundra andra investerare driver vi systematiska och fokuserade dialoger med de stora läkemedelsbolagen för att de ska ta större ansvar för att hitta botemedel för kända sjukdomar i tredje världen.⁵

*Fredric Nyström,
chef ansvarsfulla investeringar,
Öhman Fonder*

⁴ Siffror från Access to Medicine Foundation www.accesstomedicinefoundation.org

⁵ I januari publicerades Access to Medicine 2021 Ranking. [2021 Ranking - Access to Medicine Index \(accesstomedicinefoundation.org\)](https://www.accesstomedicinefoundation.org/2021-Ranking-Access-to-Medicine-Index)

Öhman Fonders Klimatlöfte

För att vi ska kunna uppfylla vårt kundlöfte och leverera en attraktiv avkastning över tid är det nödvändigt att vi och våra portföljbolag tänker och agerar långsiktigt och ansvarsfullt. Vi har därför antagit ett klimatlöfte för att göra våra ställningstaganden, åtaganden och faktiska handlingar inom hållbarhetsarbetet tydligare. Samtidigt vill vi utmana oss själva och våra portföljbolag att flytta vår position framåt och göra konkret skillnad.

En av vår tids allvarligaste globala utmaning är klimatförändringarna. Öhman Fonder stödjer Parisavtalet som syftar till att begränsa den globala uppvärmningen till väl under två grader Celsius.

Som professionell investerare har vi ett ansvar för att medverka till minskad negativ klimatpåverkan och för att bidra till lösningar av klimatproblematiken, allt för att vi tillsammans ska uppnå målen i Parisavtalet. Öhman Fonder har undertecknat och följer det FN-stödda initiativet Principles for Responsible Investment, PRI.

Genom vårt systematiska arbete med att hantera klimatförändringarnas risker och identifiera affärsmöjligheter, positionerar vi våra fonder för bästa möjliga avkastning, samtidigt som arbetet bidrar till klimatmålet. Klimatförändringar kommer att leda till både fysiska risker och omställningsrisker för företag. Hur dessa risker hanteras kommer att påverka den långsiktiga avkastningen för oss som investerare. Därför är det vår ambition att:

- Investera i företag som aktivt beaktar klimatförändringar i sin affärsverksamhet och strategi
- Genom dialog påverka företag i högrisksektorer att utveckla klimatstrategier som är i linje med Parisavtalet
- Samarbeta med branschkollegor för att nå gemensamma lösningar

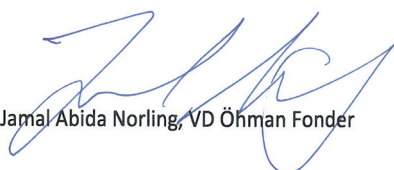
Vi vet att vi har mycket arbete framför oss, men vår tydliga ambition är att ständigt bli bättre och framtidssäkra vår förvaltning. Vi kommer årligen redovisa effekterna av vårt klimatarbete för att vara tydliga och transparenta avseende hur väl vi uppfyller våra klimatmål.

FOSSILA OMSTÄLLNINGSKRITERIER

Bolag med exponering mot energiproduktion som baseras på kol eller tjänster för utvinning av fossila bränslen är exkluderade från Öhman Fonders investeringsuniversum. Samtidigt bedömer vi att många av dessa bolag kan ha en viktig roll att spela i en omställning från en fossilbaserad ekonomi till en ekonomi baserad på förnyelsebar energi. Därför kan vi tillåta investeringar i bolag som bryter mot något av exkluderingskriterierna om bolaget uppfyller minst två av tre kriterier nedan:

- Företagets planerade utveckling av verksamheten ska vara i linje med en global uppvärmning under två grader Celsius. Bolaget kan exempelvis ha satt vetenskapligt baserade klimatmål.
- Företagets verksamhet får inte huvudsakligen vara relaterad till fossila bränslen – maximalt 50 procent av omsättningen får komma från fossilrelaterad affärsverksamhet.

- Företagets investeringar ska stödja en övergång till en fossilfri ekonomi – minst 75 procent av nyinvesteringar ska vara relaterad till fossilfri affärsverksamhet, som ett snitt för de tre senaste åren.

Jamal Abida Norling, VD Öhman Fonder

Öhman Fonder

ÖHMAN FONDER

Box 7837, 103 98 Stockholm

Kundtjänst: 020-520 53 00

Fonder@ohman.se

www.ohman.se/fonder